

Exempelsamling – strategisk miljöbedömning av kommunala energiplaner

Den här exempelsamlingen syftar till att illustrera och konkretisera de centrala delarna av miljöbedömningsprocessen för kommunala energiplaner. Det handlar om undersökningen av betydande miljöpåverkan, samråd, samt själva miljöbedömningen, vilka utgör viktiga moment i arbetet med att ta fram en miljöbedömning för en kommunal energiplan.

Exempelsamlingen visar hur de tre fiktiva kommunerna Vindenäs, Brunnlunda och Solbacka arbetar med miljöbedömning. Avsikten är att exemplifiera hur de olika förutsättningar och mål som ingår i kommunernas energiplanering kan hanteras i den strategiska miljöbedömningsprocessen.

I nedanstående avsnitt presenteras kommunerna först kortfattat. Därefter visas vilka mål och åtgärder kommunen föreslagit i sin energiplan innan samrådsprocessen tar vid. Slutligen kommer ett par korta exempel på hur frågeställningar som uppkommit under samrådet kan hanteras i en miljöbedömning.

Förkortningar och förklaringar

BMP	Betydande miljöpåverkan. För att avgöra om en plan ska antas medföra BMP och därmed miljöbedömas finns ett antal kriterier i 5 § MBF. Naturvårdsverket ger vägledning om dessa kriterier på sin webbplats .
MKB	Miljökonsekvensbeskrivning. En MKB är ett dokument som beskriver genomförande och resultat av en strategisk eller specifik åtgärd. Regler om MKB finns i 6 kap. miljöbalken och MBF.
MBF	Miljöbedömningsförordning (2017:966). Denna förordning innehåller bestämmelser om miljöbedömningar enligt 6 kap. miljöbalken.
MPF	Miljöprövningsförordning (2013:251). Denna förordning innehåller bestämmelser om tillståndsplikt och anmälningsplikt för verksamheter och åtgärder som avses i 9 kap. miljöbalken.
TÖP	Tematiskt tillägg till översiktsplan. En utökning av en översiktsplan som fokuserar på en specifik fråga eller ett tema som berör hela kommunen.
ÖP	Kommunal översiktsplan. En beskrivning av hur en kommun tänker att den fysiska miljön, inklusive mark och vatten, ska användas och utvecklas på lång sikt.

Vindenäs kommun

Vindenäs kommun ligger i Västerbotten och har ungefär 12 000 invånare. En stor del av kommunen utgörs av gles befolkad landsbygd med framför allt skogs-, men även jordbruksmark. Kommunens stora pappers- och massaindustri står för den enskilt största energianvändningen. Vindkraftsparkerna nära västra och norra kommungränsen invigdes år 2020 och har ökat elproduktionen betydligt och gjort Vindenäs till en nettoexportör av el. Länsstyrelsen Västerbotten har tagit fram ett gemensamt samverkansprogram för kommunerna inom länet, som bland annat syftar till att skapa informationsutbyte om kommunernas energiplaner.



Ny landbaserad vindkraft ska alltid antas medföra betydande miljöpåverkan

Nedan presenteras mål och åtgärder från Vindenäs energiplan:

Elproduktion:

- Överväg solelproduktion vid nybyggnad där förutsättningarna är goda, på byggnader där kommunen har rådighet.
- Delta i arbetet med att se över möjligheterna att ta fram en regional plan för havsbaserad vindkraft i Västerbotten. (Vindenäs har kust, havsbaserad vindkraft är möjlig inom kommunens gränser.)
- Delta i kommungemensamt arbete för att ta fram utpekade områden för ny landbaserad vindkraft i, och i närheten av, kommunen.
- Peka ut områden lämpliga för solceller, batterier och andra elsystemkomponenter i översiktsplaneringen.

Eldistribution:

- Kommunens verksamheter utnyttjar i första hand befintliga elnätsabonnemang vid anslutning av ny last så som laddstolpar i syfte att minska kostnader och bidra till effektivt nätutnyttjande.
- Involvera elnätsbolag tidigt vid utformande av översiktsplan och informera om större punktlaster samt förväntad kontinuerlig tillväxt.
- Utred hur elnätet ska anpassas efter utökad elproduktion.

Energianvändning:

- Genomför åtgärder i den kommunala verksamheten för att öka fordonens nyttjandegrad samt ändamålsanpassning, exempelvis genom att fordonstilldelning inkluderas i schemaläggning.
- Utred möjlighet att utnyttja dynamisk lastbalansering.
- Ersätt successivt konventionella bilar med elbilar.
- Verka för att publika laddare etableras nära turistmål, exempelvis Skotön.

Bland Vindenäs olika energimål är det ett som står ut: Avsikten med att delta i arbetet för att peka ut områden för ny landbaserad vindkraft i kommunen måste rimligtvis vara att det också ska uppföras ny vindkraft i kommunen.

Oavsett om det ska ske med kommunen eller annan aktör som huvudman så ska en ny vindkraftspark alltid antas medföra BMP.¹ Det är också välkänt att planer på ny vindkraft ofta väcker stark lokal opinion, vilket i sig kan vara skäl att göra en strategisk miljöbedömning. I och med att MPF anger att åtgärden innebär BMP behöver Vindenäs inte göra någon ytterligare utredning. (Det hade däremot inte varit något fel att genomföra en mer omfattande utredning. Resultat hade blivit detsamma och informationen som sammanställs i utredningen sparar ofta motsvarande arbete i miljöbedömningen.)

Inget av de andra målen är formulerade så att de direkt triggar en strategisk miljöbedömning. Däremot hade det krävt en undersökning för att avgöra om de ska antas medföra BMP. Eftersom det är energiplanen i sin helhet som ska miljöbedömas på grund av att landbaserad vindkraft innebär BMP behöver de övriga målen inte undersökas närmare i det här steget.

Avgränsningssamråd: Vindkraft nära kommungränsen

Eftersom Vindenäs energiplan medför BMP behöver kommunen inte genomföra ett undersökningssamråd, utan kan direkt gå till att hålla avgränsningssamråd för sin strategiska miljöbedömning.

Samrådsrets

Inför avgränsningssamrådet har Vindenäs kommun beslutat att följande parter ska ingå:

- Länsstyrelsen
- Grannkommuner
- Vindenäs kommunala elnätsbolag

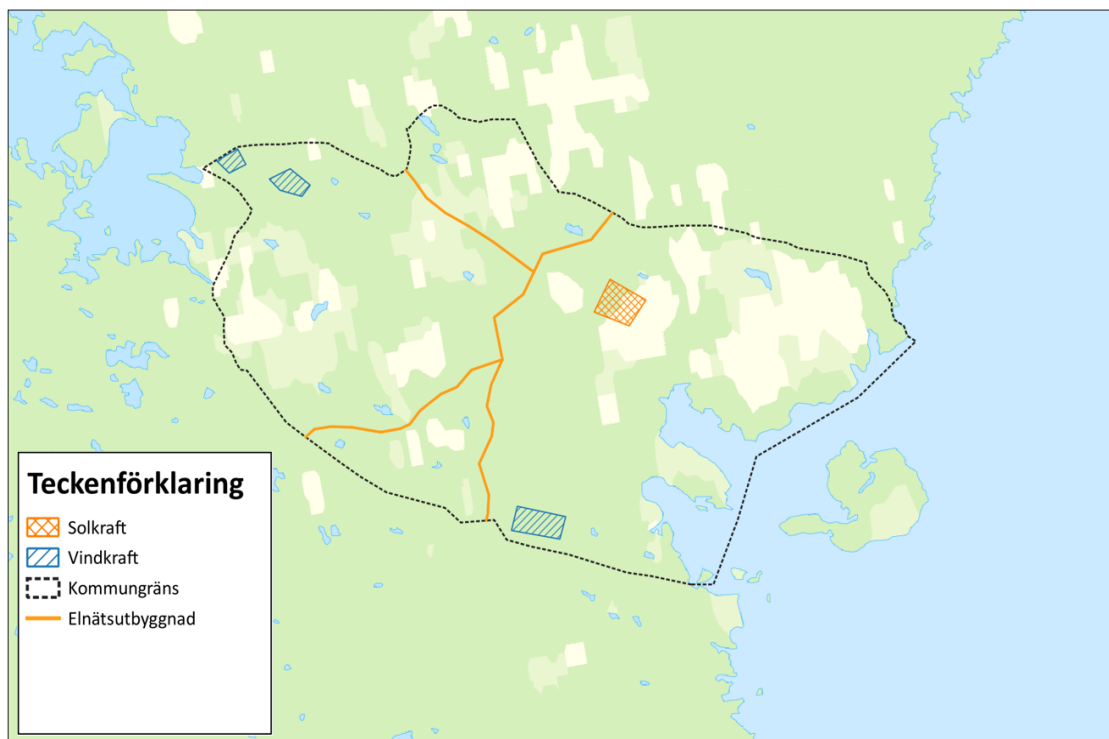
Eftersom Vindenäs föreslagna vindkraftsetableringar ligger nära den egna kommungränsen och därmed kan påverka grannkommunerna, bjuds dessa in till samrådet. Dessutom vill kommunen anpassa elnätet efter de nya vindkraftsetableringarna och därför behöver kommunen även samråda med det kommunala elnätsbolaget.

Samrådsunderlag

Kommunen har inför avgränsningssamrådet tagit fram ett samrådsunderlag med bland annat nedanstående karta, där ytor som är lämpliga för vind- och solkraft föreslås. Därtill finns förslag för var kraftledningsstråk skulle kunna dras vid en utbyggnad av

¹ Det framgår av 21 kap. §13–14 MPF,

elnätet. Kartan togs fram tillsammans med kommunens fysiska planerare och bygger på tidigare arbete inom ramen för den kommunala översiktsplanen. Av samrådsunderlaget framgår även hur stora arealer kommunens vind- och solkraftsetableringar tar i anspråk.



Figur 1. Karta som visar områden som Vindenäs kommun bedömt som lämpliga för vind- och solkraft samt elnätsutbyggnad. Vindkraft markeras som blåstreckade områden, solkraft orangerutig och elnät blå.

Synpunkter på prioritering av miljöaspekter

På samrådet diskuterades bland annat vilka kumulativa effekter elnätsutbyggnaden kan ha på den kontinuerliga ekologiska funktionen för skogslevande växter och djur. Det beslutades även att typisk påverkan från vindkraft som buller, ianspråktagande av naturmiljö och landskapsbild ska hanteras i den strategiska miljöbedömningen.

I samrådsunderlaget pekades en mindre areal jordbruksmark ut som möjlig för solkraft. Därför ansåg samrådsparterna att det behövs en fördjupad diskussion om hur kommunen ska se på sin odlingsbara mark ur ett beredskapsperspektiv. Detta är snarare en beredskapsfråga och ligger utanför den strategiska miljöbedömningen.

Miljöbedömning: Kumulativa effekter på kommunens friluftsliv

Vindenäs kommun har i sin energiplan satt upp målet att delta i kommungemensamt arbete för att ta fram utpekade områden för ny landbaserad vindkraft. Inom kommunen finns sedan tidigare större vindkraftsparker, vilket inför etableringen väckte lokal opinion. En fråga som debatterades var vindkraftens påverkan på friluftslivet. Stora delar av Vindenäs kommun ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och här finns flera populära vandringsleder, som exempelvis Smikeboleden. Eftersom vindkraftverken är så pass höga att de påverkar landskapsbilden var även denna störning ett debatterat ämne.



Utöver vindkraft kan även andra typer av exploateringar påverka friluftslivet i kommunen. Både vindkraftsetableringarna och den tillhörande elnätsutbyggnaden kan begränsa möjligheterna till vandring eller störa i jakt- och fiskeområden. Under avgränsningssamrådet diskuterades därför kommande elnätsutbyggnad och vindkraftsetableringar som en gemensam påverkansfaktor. För att minska energiplanens kumulativa effekter har de områden som pekats ut för vindkraft och elnätsutbyggnad valts så att påverkan på friluftslivet ska bli så liten som möjligt. Exempelvis har områdena för vindkraft utformats så att de inte påverkar Smikeboledens sträckning.

Flera av vandringslederna fortsätter utanför Vindenäs kommungräns. För att minska påverkan inför framtida vindkraftsetableringar har därför synpunkter från kringliggande kommuner tagits i beaktan för att minimera den negativa påverkan energiplanens exploateringar skulle kunna få. Inför kommande miljötillståndsansökan vill kommunen att en fördjupad utredning görs för att undvika att de nya vägar som anläggs korsar Smikeboleden eller andra populära vandringsleder, både inom och utanför Vindenäs kommun. Den inledande bedömningen av energiplanens kumulativa effekter redovisas i nedanstående tabell. I det här fallet är nästa planerade steg att differentiera mellan olika typer av friluftsliv och precisera var åtgärderna och verksamheterna kan hamna i konflikt med tidigare ostörd eller i övrigt hänsynskrävande vyer och inslag i landskapsbilden. Det förväntas ge ett bättre underlag för att identifiera kumulativa effekter och avgöra hur de ska bedömas.

Åtgärd / verksamhet	Friluftsliv	Landskapsbild	Jaktbart vilt	Motivering
Existerande vindkraftsparker	(-)	(-)	(-)	Tidigare etableringar har väckt opinion; påverkan på friluftsliv och landskapsbild samt störning av vilt.
Nya vindkraftsområden placerade bort från Smikeboleden	(+)	(-)	(-)	Hänsyn till vandringsled. Viss kvarstående påverkan på vyer och eventuella störningar från buller.
Elnätsutbyggnad (kommande)	(-)	(-)	(-)	Barriäreffekt och fragmentering av habitat kan påverka vilt och friluftsliv negativt.
Dialog med grannkommuner om friluftsvärden	(+)	(+)	(+)	Främjar samordning och hänsyn över gränser – gynnar både rekreation och viltmiljö.
Solcellsparker (kommande)	(-)	(-)	(0)	Kan uppta tidigare tillgängliga ytor (t.ex. åkermark); påverkar öppna landskap. Liten påverkan på vilt om inhägnad.
Skogsbilvägar till energianläggningar/skogsbruket	(-)	(-)	(-)	Fragmenterar livsmiljöer, kan störa jakt, ökar tillgänglighet och buller. Även ökad störning i stilla områden.

Brunnlunda kommun

Brunnlunda är en kranskommun till en storstad i Mellansverige. Med 125 000 invånare ligger kommunen högt upp på listan över Sveriges mest tätbefolkade kommuner. Det finns få sammanhängande naturområden i Brunnlunda och av de som finns innehar merparten någon form av naturskydd. Kommunen har kust mot havet och en större hamn finns. Även om det bedrivs jordbruk inom kommunen är arealerna små och den livsmedelsproduktion som finns (spannmål, raps) är högt prioriterad ur beredskapssynpunkt. Kommunen har ett kraftvärmeverk som producerar fjärrvärme och el. Som bränsle används främst skogsråvaror som flis. Andelen hushåll med fjärrvärme är hög, ungefär 80 %.



Mål att öka kraftvärmeproduktion och bygga ut fjärrkyla

Brunnlunda har tagit fram följande förslag på mål och åtgärder i sin energiplan:

Elproduktion

- Bevara och om möjligt utöka elproduktionen från kraftvärme.
- Verka för elproduktion från solceller på tak vid nybyggnationer.

Eldistribution

- Säkerställa robust lokalt nät med hög leveranssäkerhet.
- Gräva ned luftledningar.
- Utred belastningen i elnätet för att öka dess flexibilitet.

Bidra till en hållbar omställning

- Sträva efter att använda lokalt biobränsle till fjärrvärmeproduktionen. Biobränsle som genereras från kommunens verksamheter används om det är möjligt.
- Utöka fjärrvärmenätet genom att ansluta ny bebyggelse och befintlig bebyggelse som ligger inom och intill fjärrvärmenätet.
- Utbyggnad av fjärrkyla.

Inledande undersökning av om det krävs en strategisk miljöbedömning av energiplanen

I ovanstående punktlista finns inga mål eller åtgärder som direkt kan antas medföra någon BMP. Därför ska en undersökning om BMP genomföras i samråd med särskilt miljöansvar (som Länsstyrelsen etc.). Kommunen bedömer att de mål som kan innebära markarbeten, som att gräva ned luftledningar eller att utöka fjärrvärmenätet, är så små ingrepp att de inte ska antas medföra BMP.

Vad gäller följande mål behövs utförligare underlag inför undersökningen om energiplanen medför BMP eller inte:

- Bevara och om möjligt utöka elproduktionen från kraftvärme. Verksamheten bedrivs i enlighet med gällande tillstånd för miljöfarlig verksamhet. En bevarad kraftvärmeproduktion bedöms inte förändra miljöpåverkan och därmed inte heller medföra BMP. Det behöver därför undersökas om produktionen kan öka och i så fall hur mycket och på vilket sätt. Utifrån det underlaget kan man sedan bedöma om förändringen ska antas medföra BMP.
- Utbyggnad av fjärrkyla. En central miljöanpassad anläggning kan ersätta många små kylanläggningar och luftkonditioneringsaggregat. Det är energieffektivare och minskar dessutom både lokalt buller och hanteringen av kylmedium. Brunnlunda planerar att utnyttja kallt kustvatten för frikyla. Utbyggnaden skulle innebära flera uppenbara fördelar. Samtidigt innebär uttaget av frikyla en miljöpåverkan som behöver undersökas.

Undersökningssamråd

Brunnlunda kommun har valt att bjuda in följande parter till undersökningssamrådet:

- Länsstyrelsen
- Kommunala kraftvärmebolaget
- Havs- och vattenmyndigheten (HaV)
- Hamnbolaget

Det kommunala kraftvärmebolaget förväntas kunna beskriva hur effektiviseringen av kraftvärmeverkets elproduktion kan genomföras. HaV förväntas kunna hjälpa till med bedömningen av hur fjärrkyla kan påverka vattenmiljön i berörd kustvattenförekomst. Hamnbolaget tillkom under pågående samråd, efter att länsstyrelsen informerat om att det har relevant kunskap om det tänkta området för uttag av frikyla.

Inför undersökningssamrådet tog Brunnlunda kommun fram ett samrådsunderlag som beskriver hur man tänker sig att de aktuella målen kan uppnås och vilken miljöpåverkan det kan orsaka:

- Kraftvärme och elproduktion. Kommunen anser att de möjliga vägarna framåt för att effektivisera kraftvärmeverket exempelvis kan vara att uppgradera den befintliga turbinen eller att använda sig av energilagring, förslagsvis ett mindre batterilager.
- Fjärrkyla. För att utvinna frikyla ur kustvattenförekomsten behöver kallt vatten pumpas upp från större djup. Efter att det fått passera en värmeväxlare återförs det nu uppvärmda vattnet högre upp i vattenförekomsten. Generella miljörisker är bland annat att det kan sprida föroreningar från sedimenten och förstärka algblomning genom att tillföra ett uppvärmt och eventuellt näringsrikare bottenvatten.

Beslut om energiplanen medför BMP eller inte

Undersökningssamrådet genomfördes både genom ett gemensamt arbetsmöte samt efterföljande skriftlig kommunikation. Kommunens energiplanerare och det kommunala kraftvärmebolaget har sedan tidigare ett väl upparbetat samarbete och delar i stora drag samma bild av hur energiplanens mål kan uppnås. Den gemensamma uppfattningen är att de alternativa åtgärderna kommer att kunna utföras inom industriområdet med obetydliga utsläpp till mark, luft och vatten. Uppfyllandet av målet skulle vara positivt för kommunens energisituation, men både de positiva och negativa miljöeffekterna bedöms bli små och främst lokala. Kommunens bedömning blir därför att det inte ska antas medföra BMP.

Undersökningssamrådets tyngdpunkt ligger därför på uttaget av frikyla. Vattenhandläggare från länsstyrelsen och HaV bistod med att dels beskriva riskerna för negativ påverkan på vattenmiljön, dels värdera kunskapsunderlaget.

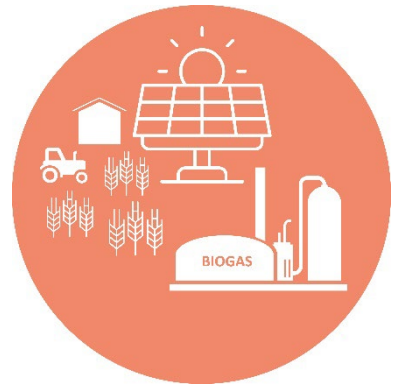
I det här fallet finns ett ovanligt gott kunskapsunderlag med vattenkemi, batymetri och oceanografi. Data har samlats in under flera år genom hamnens kontrollprogram och delats genom miljörapporter. Under samrådet kunde länsstyrelsen dessutom informera om att hamnen relativt nyligen genomfördes en förstudie inför en möjlig expansion av verksamheten. Det var ny information för kommunens energiplanerare, även om hamnen hade informerat kommunen när det begav sig. Dessutom är kustvattenförekomstens ekologiska och kemiska status god, vilket framgår av Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Det goda kunskapsläget innebär att det går att bedöma ett rimligt värsta fall av miljöpåverkan från ett framtida frikylauttag med relativt liten osäkerhet. Förväntade miljöeffekter kommer att beskrivas i detalj i den specifika miljöbedömningen som kommer att behöva göras inför en ansökan om miljötillstånd. Det saknas dessutom kända motstående intressen och de kumulativa effekterna bedöms vara obetydliga. Sammantaget gör kommunen bedömningen att inte heller en utbyggnad av fjärrkyla inte kommer att medföra BMP.

Kommunen valde därför efter genomfört undersökningssamråd att besluta att energiplanen inte medför BMP. Kommunen behöver därför inte ta fram någon strategisk miljöbedömning.

Solbacka kommun

Solbacka kommun ligger i Skåne och har ungefär 43 000 invånare och är relativt tätbefolkad. I huvudorten, Solbacka, bor ungefär hälften av kommunens invånare och det är även här de större industrierna finns. Stora delar av kommunens arealer är jordbruksmark, men här finns även några större sammanhängande skogsområden varav vissa är naturskyddade. Kommunen har en relativt liten elproduktion och en stor del av kommunens el är därför tillförd el. Eftersom Solbacka ligger i Skåne län behöver kommunen rikta in sina miljömål därefter. I Skånes Klimat- och energistrategi anges målet om att energianvändningen år 2030 ska vara minst 20 procent lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 procent förnybar energi. Det innebär stora regionala satsningar på förnybara energislag såsom sol, vind, biobränslen, biodrivmedel och geotermisk energi.



Undersökning

Solbacka kommun har beslutat om följande mål i sin energiplan:

Solbacka kommun har goda förutsättningar att bli en föregångare inom hållbar utveckling. Kommunens närhet till naturen, den höga biologiska mångfalden, de levande lantbruken, höga solenergi- och biogaspotentialen och inte minst det stora engagemanget för miljö- och hållbarhetsfrågor gör Solbacka unikt. Kommunen har bestämt att produktionen av biobränslen, solkraft och/eller återvunnen energi ska öka samtidigt som energianvändningen minskar till år 2035.

Eftersom Natura 2000-områdena i Solbacka kommun är få och relativt små, bedömer kommunen att deras energiplan inte kommer att innebära att någon verksamhet kräver Natura 2000-tillstånd. Det är inte heller uppenbart att uppfyllandet av målet kräver åtgärder, till exempel uppförande av produktionsanläggningar, som alltid ska antas medföra BMP enligt MPF. Därför ska Solbacka genomföra undersökning om betydande miljöpåverkan i samråd med Länsstyrelsen och fysiska planerare.

Solbacka kommuns mål är bland annat följande "Kommunen har bestämt att produktionen av biobränslen, solkraft och/eller återvunnen energi ska öka samtidigt som energianvändningen minskar till år 2035." Utredningen bryter ner målet i de olika delar.

Undersökningssamråd

Samrådskrets

Inför undersökningssamrådet har Solbacka kommun beslutat att följande parter ska ingå:

- Länsstyrelsen Skåne
- Kommunala elnätbolaget
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Trafikverket

MSB och Trafikverket kallades till samrådet för att ge synpunkter på områdena med förutsättningar för biogasproduktion. Det kommunala elnätbolaget kommer att ge sin syn på hur elnätet skulle klara en ökad elproduktion.

Samrådsunderlag

Inför undersökningssamrådet tog Solbacka kommun fram ett samrådsunderlag som beskriver kommunens slutsats och motivering om energiplanen medför BMP. Solbacka kommun har sedan tidigare en solbruksplan med en strategisk miljöbedömning. Samrådsunderlaget kan delvis baseras på denna, men energiplanens förutsättningar för en ökad biogasproduktion innebär att kommunens fysiska planering behöver integreras.

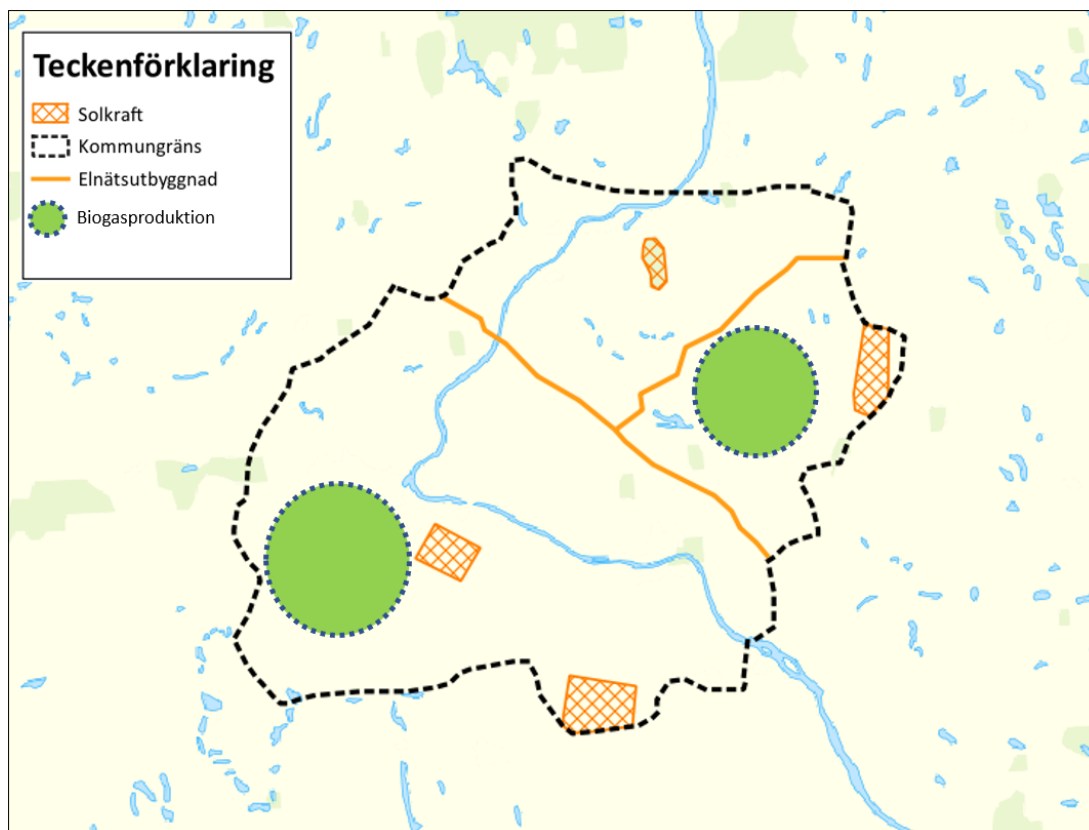
Solkraft

I solbruksplanens strategiska miljöbedömning framgår att solkraftproduktionen i sig inte bedöms medföra några negativa miljökonsekvenser. Däremot överlappar delar av de tänkbara etableringsområdena med både jordbruksmark och skogsmark. Kommunen anser att den strategiska miljöbedömningen som görs i solbruksplanen kan användas och biläggas energiplanen.

Biogasproduktion

Kommunen anser att det rimligaste sättet att öka andelen biobränslen inom kommunen är att bygga ut biogasproduktionen. Eftersom Solbacka har en väl utbyggd jordbrukssektor är det rimligt att anta att framtida biogasproduktion till stor del kommer att kunna använda naturgödsel som råvara. Även hushålls- och livsmedelsavfall kan komma att användas. Typiskt sett finns en risk för oönskad luktspridning från råvaruhanteringen. Biogasproduktion är också en transportintensiv verksamhet som kan påverka framkomligheten och alstra vägtrafikbuller. Biogas är brännbar och under vissa förutsättningar explosiv. Den omfattas därför av särskild lagstiftning, större biogasanläggningar omfattas bland annat av Seveso-lagstiftningen. Eftersom Solbackas mål är att öka biobränsleproduktionen går det inte att utesluta att det kan bli aktuellt med en eller ett par större biogasanläggningar, vilka troligen skulle omfattas av Seveso-lagstiftningen. Därför gör kommunen sammantaget bedömningen att målet i den här delen kan antas medföra BMP.

Under arbetet med samrådsunderlaget tas bland annat nedanstående karta fram. Områden som är lämpliga för solkraft är tagna direkt från solbruksplanen, medan områdena med förutsättningar för biogasproduktion har tagits fram under arbetet med detta samrådsunderlag. Områden lämpliga för biogasproduktion valdes ut med avseende på tillgång till teknisk infrastruktur, vägnät, bebyggelsetäthet och närhet till råvara (främst naturgödsel).



Figur 2. Kartan från solbruksplanen kompletterades efter samrådet med områden med bra förutsättningar för biogasproduktion, här markerade med gröna cirklar.

Genomförande

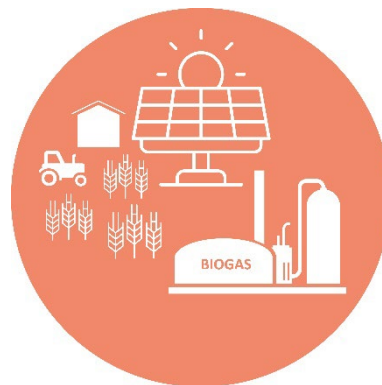
Under undersökningssamrådet, som genomfördes med Länsstyrelsen Skåne, MSB, Trafikverket samt det kommunala elnätsbolaget, togs det gemensamma beslutet att den strategiska miljöbedömning som gjorts i solbruksplanen är tillräcklig vad gäller solkraft. Dock bör energiplanens strategiska miljöbedömning även ta hänsyn till kringliggande kommuner och belysa de kumulativa effekter som kan uppstå i ett större geografiskt perspektiv, särskilt med avseende på etableringar som rör elproduktion. I den kontexten bör även de kumulativa effekterna av hur kronhjorten påverkas beskrivas och särskilt utredas. Det kommunala elnätsbolaget ansåg inte att elnätet behöver genomgå några större anpassningar till följd av energiplanen. Någon ytterligare utredning kring elnätet är därför inte nödvändig i det här skedet.

Under samrådet nåddes samsyn kring att de områden som kommunen i samrådsunderlaget pekat ut för biogasproduktion, kan anses vara lämpliga. Kommunen spetsade därför till sitt tidigare mål i energiplanen och anger att två till fem biogasanläggningar, beroende på storlek, bör etableras inom dessa områden.

Det beslutades att energiplanen medför BMP samt att den strategiska miljöbedömningen ska fokusera särskilt på miljöpåverkan för de områden som pekats ut för biogasetablering. Prioriterade miljöaspekter i miljöbedömningen är lukt, trafiksituation och olycksrisker.

Miljöbedömning: Solkraft och kronhjort

Solbacka kommun ligger inom förvaltningsområdet för kronhjort som är en rödlistad och nära hotad art. Över tid har kronhjorten övergett många av de områden där den tidigare varit etablerad och dagens mycket begränsade utbredning är ett resultat av en successiv undanträngning till följd av jakt och exploatering. Eftersom solcellsparker vanligen stängslas in, kan dessa störa kronhjorten i dess naturliga rörelsemönster och säsongsvandringar. I den regionala förvaltningsplanen som finns framtagen för kronhjort, framhålls vikten av att utreda konsekvenser vid exploateringar för att så långt som möjligt begränsa påverkan i viktiga områden. Även om de områden som pekats ut som lämpliga i Solbacka kommuns solbruksplan inte anses vara av särskild vikt, besöks de emellanåt av kronhjort. Kronhjorten genomför både kortare och längre vandringar och påverkan på dess naturliga rörelsemönster bör minimeras. Därför har faktorer som exakt lokalisering, storlek och utformning av solcellsparker stor betydelse för hur stor påverkan blir. Sammantaget anser kommunen att det inför varje kommande solcellsetablering bör utföras en riktad utredning för att klarlägga konsekvenserna för kronhjort, både i ett lokalt och regionalt perspektiv. Alternativa lokaliseringar och anläggningsutformningar bör även diskuteras under den specifika miljöprövningen.



Tabell 1. Miljökonsekvensbeskrivning av solkraftsetableringar och påverkan på kronhjort.

Åtgärd / verksamhet i energiplanen	Påverkan på kronhjortsbestånd	Motivering
Fördjupad utredning av påverkan på kronhjort i specifik miljöbedömning	(+)	Genom att anpassa anläggningsutformningen samt hitta bra lokaliseringar kan negativ påverkan på kronhjort minskas.
Etablering av nya solparker	(-)	Stängsling och etablering av solparker kan tränga undan kronhjort, skära av vandringsvägar och fragmentera naturliga habitat.